

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stap 1	Signalen in kaart brengen			
Stap 2	Overleggen met collega's			
Stap 3	Gesprek met cliënt			
Stap 4	Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling		Heb ik op basis van de stappen 1 t/m 4 een vermoeden van / is er sprake van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?	Heb ik een vermoeden van / is er sprake van acute of structurele onveiligheid
Stap 5	Beslissen	Is melden noodzakelijk?	Is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?	Ben ik in staat effectieve (passende) hulp te bieden of organiseren
	Volgen			Werken betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp? Leidt deze hulp tot duurzame veiligheid

Meldcode

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

1 Inleiding

In het najaar van 2008 kondigden de staatsecretaris van VWS en de ministers van Justitie en voor Jeugd en Gezin een wetsvoorstel aan waarin organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren, in het kader van kwaliteitszorg, de plicht krijgen om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De verplichting geldt voor organisaties en zelfstandige beroepskrachten in de (jeugd)gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning en eveneens voor politie en justitie.

Vanaf januari 2019 treedt er een wijziging in het besluit verplichte meldcode in werking. Vanaf dat moment is een afwegingskader onderdeel van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

Overwogen of er sprake kan zijn van kindermishandeling / huiselijk geweld. Als overweging een vermoeden wordt dan treedt De Meldcode in werking.

In de meldcode worden de volgende stappen uitgewerkt:

1. in kaart brengen van signalen;
2. collegiale consultatie
3. gesprek met de cliënt;
4. weging en risicotaxatie;
5. besluit tot hulpverlening en melding;
6. volgen.

Doel

Het doel van de meldcode is ondersteuning bieden aan instellingen. Deze ondersteuning van medewerkers in de vorm van een stappenplan, levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode geldt ook voor basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.

Begripsomschrijving

De meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gaat over alle vormen van mishandeling, ook psychische en lichamelijke verwaarlozing, seksueel geweld en misbruik, eengerelateerd geweld, genitale verminking, en ouderenmishandeling. De laatste twee vormen vallen niet direct in het blikveld van de school. Bij de signalering gaat het om zowel slachtoffers en getuigen als om vermoedelijke daders.

Intimidatie of geweld door beroepskrachten is nadrukkelijk niet opgenomen in de meldcode.

Implementatie

Het implementeren van de meldcode in het VO is geen ingewikkelde opgave, omdat de stappen goed in te passen zijn in de zorgstructuur zoals deze op veel VO scholen functioneert. Scholen zijn **verplicht** om te melden.

Hierna volgen de criteria waarop scholen verantwoording moeten afleggen aan de inspectie; deze geven aan waar de integratie in de zorgroute minimaal aan moet voldoen.

Vervolgens worden deze criteria t.a.v. een aantal randvoorwaarden voor succesvolle implementatie uitgewerkt, om daarna de meldcode HG&K te integreren in de ondersteuningsstructuur van Sevenwolden

Toezicht onderwijs inspectie

De Meldcode HG&K geldt voor professionals uit o.a. het onderwijs (basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs). In het kader van haar toezichthoudende taak bevraagt de inspectie scholen op drie punten, om te bepalen of zij voldoen aan hun plicht met betrekking tot de Meldcode HG&K:

- de aanwezigheid van een (in de eigen zorgroute geïntegreerde) meldcode;
- de randvoorwaarden voor hulp en melding;
- de toepassing van de Meldcode in de (school)praktijk.

2 De toepassing van de meldcode binnen de ondersteuningsstructuur van OSG Sevenwolden

De opeenvolging van de beschreven stappen kan gewijzigd worden op grond van specifieke factoren. Zo kan er vanuit de begeleidingsrelatie al eerder contact zijn met ouders dan bij stap 3 en kan er ook vanuit de weging van de ernst van een signaal na stap 1 via consultatie over gegaan worden tot melding.

Ook geldt hier nog het volgende: in de meldcode wordt gesproken over het al dan niet wegnemen van zorgen om tot een volgende stap over te gaan. Het kan zijn dat na een stap de signalen niet bevestigd zijn (bv. na een gesprek met de ouders), maar dat hoeft niet te betekenen dat de zorgen van de onderwijskracht zijn verminderd. Als de zorgen nog steeds bestaan, kan dat de reden zijn om de volgende stap wel te zetten.

Stap 0 Overwegen of er spraken kan zijn van kindermishandeling /huiselijk geweld

1. Navragen naar verklaringen

- Is de verklaring passend: aannemelijk en/of consistent
- T.a.v. de jeugdige zelf:
 - Hoe de jeugdige zich presenteert
 - Hoe de jeugdige zich medisch presenteert
 - Wat de jeugdige normaliter doet
 - Wat de jeugdige zelf zegt in relatie tot ontwikkelingsleeftijd
- Tussen de ouders onderling
- In de tijd
- Voortkomen uit culturele of religieuze overtuigingen en niet stroken met de veiligheid van het kind

2. Geen passende verklaringen voor, geconstateerde zorgen blijven

Overweging wordt vermoeden. **Dan treedt De meldcode in werking.**

Stap 1 In kaart brengen van signalen

Wanneer er zorgen zijn over een leerling, komen in eerste instantie **mentoren** en het **docententeam** in actie. **Systematische leerling besprekingen** zijn dan een goede basis om alle signalen van docenten over de betreffende leerling te ordenen en te bespreken. Die **signalen** zijn dan te **verbinden met al beschikbare informatie** uit de **overdracht** met de voorgaande school en eventuele gegevens uit de **intake**. Als de ontwikkeling van de leerling anders verloopt dan verwacht en gewenst, kunnen de mentor en de docenten o.l.v. de deelschoolleider en/of ondersteuningscoördinator een gerichte aanpak afspreken. De signalen en afspraken worden aan de ouders medegedeeld en in het LeerlingVolgSysteem (Magister) geregistreerd.

Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld kunnen er **gegronde redenen** zijn om aan te nemen dat de **leerling risico loopt bij het met ouders bespreken** van de zorgen. Dat is vooral aan de orde als er door de leerling rechtstreeks met de mentor of een medewerker is gesproken over een bedreigende thuissituatie. Dan gaat men snel over tot stap 2. Veel zorgsignalen zijn echter aspecifiek en kunnen naar een diversiteit van problematiek verwijzen. Dan hoort het gesprek met leerling en ouders te gaan over de zorgen en het nader in kaart brengen van de signalen. Op grond daarvan **beoordeelt de mentor, in overleg ondersteuningscoördinator**, of er aanleiding is vervolgstappen te ondernemen. Hier wordt melding van gedaan bij de deelschoolleider voordat de melding extern gaat.

Stap 2 Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig thuis.

Als de verzamelde informatie het vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld ondersteunt, **consulteert de mentor de ondersteuningscoördinator. De ondersteuningscoördinator is de spilfunctionaris in dit overleg.** Bij zorgelijke conclusies wordt de deelschoolleider op de hoogte gebracht.

Bij enkelvoudige problematiek (afgebakende problematiek met logische vervolgstap) wordt de leerling besproken in het OT TEAM. Indien de vrees bestaat dat toestemming vragen aan de ouders voor het bespreken in het OT TEAM nadelig voor de leerling is, wordt de leerling anoniem besproken en eventueel kan Veilig thuis geconsulteerd worden.

Stap 3 Gesprek met de leerling en/of ouders

Na de collegiale consultatie in het (intern) OT TEAM en het eventueel advies van Veilig thuis bespreekt de mentor samen met de ondersteuningscoördinator en/of de sociaal verpleegkundige of de signalen vervolgens met de leerling en/of de ouders, afhankelijk van de situatie gezamenlijk of apart. Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, zijn zorgen te verduidelijken, te ontkrachten of te bekrachtigen. Ook kan men toestemming vragen om e.e.a. in het OT TEAM te bespreken opdat er een multidisciplinaire aanpak van de problemen is af te spreken. Op grond van eerdere afweging kan het gesprek met de ouders achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van gezinsleden.

Stap 4 Wegen van het geweld of de kindermishandeling en bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen.

De volgende stap is dat Sevenwolden de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders in het OT TEAM bespreekt. De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden dan multidisciplinair afgewogen. Vervolgens wordt een afgestemde aanpak vastgesteld, gericht op ondersteuning van de leerling, de ouders en de school. In het OT TEAM vindt de goede multidisciplinaire beoordeling van de situatie plaats. Zo nodig kan er extra onderzoek plaatsvinden om een diagnose vast te stellen en kan men het voorwerk voor indicaties voor jeugdzorg en/of speciaal onderwijs doen. Dan komt de speciale zorg van de instellingen op gang. En bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

Stap 5 Beslissen: hulp organiseren en melden

Het OT TEAM organiseert de noodzakelijke hulp en geeft handelingsadviezen aan de school. Daarnaast wordt er een melding gedaan bij Veilig thuis. Met Veilig Thuis bespreekt men wat het **interne OT TEAM** aangevuld met eventueel externe leden na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. De verantwoordelijke deelschoolleider en/of ondersteuningscoördinator bespreekt met de ouders de uitkomst van de bespreking in het OT TEAM en meldt dit tevens bij de locatiedirecteur.

Als er gereede vermoeden bestaat van huiselijk geweld en/of kindermishandeling wordt ook geregistreerd in de Verwijsindex. Dit is een taak van de ondersteuningscoördinator. De registratie wordt onderbouwd. De ouders worden vooraf op de hoogte gesteld. Indien er gevaar bestaat voor de leerling wordt er geen contact met de ouders opgenomen.

Zie voor informatie Veilig thuis Bijlage 1

Stap 6 Volgen

Wanneer vanuit het OT TEAM hulp komt, is in het team afgesproken wie de zorg coördineert. Het OT TEAM volgt de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte biedt men nazorg en evalueert de aanpak.

BIJLAGE 1

Steunpunt Veilig thuis

Advies

Bij iedere stap van de meldcode geldt dat er altijd contact op kan worden genomen met het Veilig thuis; deze laatste maakt deel uit van het Bureau Jeugdzorg. Bij Veilig thuis is veel kennis aanwezig over mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met cliënten over de signalen. Bij het vragen van advies zet Veilig thuis zelf geen stappen in de richting van de cliënt of die van anderen. Het advies is dus uitsluitend gericht tot de adviesvrager. Alle melders van een vermoeden van kindermishandeling worden door Veilig thuis geïnformeerd over wat er met hun informatie is gedaan

NB: Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme cliëntgegevens, voor een adviesgesprek hoeft u uw beroepsgeheim dus niet te verbreken.

Melden

Als er bij het volgen van de stappen wordt besloten tot het doen van een melding, neemt Veilig thuis het onderzoek naar het huiselijk geweld of de kindermishandeling over. Veilig thuis houden melders op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

NB: Bij een melding moeten cliëntgegevens worden verstrekt omdat Veilig thuis anders geen acties in gang kan zetten naar aanleiding van de melding. De melding moet altijd schriftelijk en ondertekend door een leidinggevende worden gedaan.

Bij kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling dient de melding worden gedaan bij **Veilig thuis** telefoon **0800 2000**.

Spoed 4Jeugd biedt in Friesland spoedeisende jeugdhulp in crisissituaties die worden veroorzaakt door gedrag of opvoedproblemen, gezinsproblemen of psychische problemen **0800 7763345**.

Voor meer informatie over de werkwijze van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling wordt verwezen naar het Protocol van handelen Advies en Meldpunten Kindermishandeling (juni 2009)

BIJLAGE 2

Gehaald uit het Afwegingskader: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, juni 2018

Afweging

Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van of is er sprake van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

De professional vraagt zich na het doorlopen van de stappen 1, 2 en 3 af of het huiselijk geweld en/of kindermishandeling nog steeds gaande is of dat er nog steeds sprake is van een vermoeden daarvan. In alle stappen van de meldcode is het mogelijk deze af te sluiten. Ook is het op ieder moment mogelijk de meldcode opnieuw te starten. De professional legt de bevindingen vast in het dossier. Het model met de stappen van de meldcode en de daarin opgenomen afwegingsvragen impliceert een zekere volgordelijkheid. In de praktijk lopen deze stappen en de te maken afwegingen in hulpverleningsprocessen vaak door elkaar heen.

Afweging

Heb ik een vermoeden van of is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

Acute onveiligheid

Van acute onveiligheid is sprake als een persoon in direct fysiek gevaar verkeert en diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is. Hij of zij heeft direct bescherming nodig. Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in het geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak). Het kan ook gaan om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige (medische) zorg.

Vragen ter afweging

- Verkeert een van de betrokkenen in direct (levens)gevaar?
- Is er ernstig letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe?
- Is er sprake van mensenhandel (zoals uitbuiting of gedwongen prostitutie)?
- Is er sprake van het in gevaar brengen van kinderen en kwetsbare volwassenen als gevolg van excessief middelenmisbruik en/of een acute psychische crisis van de verantwoordelijke ouder/partner/verzorger?
- Is er een acute dreiging om zichzelf én een naaste (waaronder (ex-) partner, kinderen of een familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (ontvoering, familiedrama, eerwraak, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking)?
- Is er sprake van geweld of verwaarlozing leidend tot verminkingen, handicaps of de dood bij een lid van het cliëntsysteem?
- Is er sprake van fysieke verwaarlozing die acuut de gezondheid bedreigt van zeer jonge kinderen, volwassenen met een beperking, ouderen of anderen in een zorgafhankelijke situatie?
- Is er sprake van een (herhaalde) suïcidepoging van een ouder van een minderjarig kind dat zorgafhankelijk van hem of haar is en is er geen andere verzorger voor het kind?
- Heeft de (mogelijke) plegger van het geweld direct toegang tot het slachtoffer, of is het slachtoffer in een zorgafhankelijke positie van de plegger?
- Is er sprake van recent gewelddadig gedrag zoals verwondingen die medische behandeling of medisch sporenonderzoek behoeven (bijvoorbeeld: poging tot wurging, bedreiging met een wapen, seksueel geweld/misbruik)?

Een jongetje van 3 jaar wil niet meer naar de kinderopvang. Het kind is samen met zijn moeder in behandeling bij een psycholoog/specialist infant mental health. In gesprek hierover met deze psycholoog vertelt de moeder van het jongetje dat hij zich niet meer wil laten verschonen. Hij heeft gezegd heeft dat een leidster in de kinderopvang hem 'au' aan zijn piemel heeft gedaan. Terwijl hij dit zegt huilt hij hard en is hij overstuur. Moeder krijgt bij doorvragen geen duidelijkheid behalve dat hij deze uitspraak steeds herhaalt en naar zijn piemel wijst. Zij heeft dit aanhangig gemaakt bij de kinderopvang. Daar is gezegd dat hij mogelijk wat ruw is verschoond.

Een vrouw van 35 met een verstandelijke beperking gaat in het weekend bij haar vriend op bezoek die samen met zijn vader in een huis woont. De week erop vertelt ze dat ze in het weekeind seks heeft gehad met de vader van haar vriend. Dat moest van hem. Ze wist het niet zo goed en durfde geen nee te zeggen. Het was toch de vader van haar vriend.

Een specifieke vorm van acute onveiligheid is 'disclosure'. We spreken van 'disclosure' (ook wel onthulling genoemd) als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen. Dit betekent veelal dat het slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

Vragen ter afweging

- Is er sprake van een uitspraak die wijst op een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Gaat het over een situatie in het verleden of over een actuele situatie? Is het kind of de zorgafhankelijke volwassene nu veilig?
- Is er een sprake van een acute noodzaak voor medische zorg en/of sporenonderzoek?
- Is er bij de minderjarige of een zorgafhankelijke volwassene sprake van bij het verhaal behorend gedrag dat wijst op een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Een jongen van 9 jaar woont tijdelijk in een pleeggezin. Het doel van de plaatsing was een terugplaatsing naar huis. De jongen staat onder toezicht van een Gecertificeerde Instelling voor jeugdbescherming. De jongen vertelt aan zijn pleegmoeder dat zijn moeder hem slaat en schopt als hij thuis is. De pleegmoeder belt de pleegzorgbegeleider hierover.

Twee meisjes van 5 en 7 jaar verloren hun moeder een half jaar eerder plotseling aan een hartaanval. De zus van moeder en haar man vangen de kinderen op als hun vader aan het werk is. Het oudste meisje heeft hoofden buikpijnklachten. Op een gegeven moment vertelt ze aan haar tante dat ze met papa in bad moest en zijn pipi moest wassen. Haar tante vertelt dit de volgende dag aan een professional van het wijkteam als ze haar nichtjes naar school brengt.

Structurele onveiligheid

Bij structurele onveiligheid is er sprake van herhaling of het voortduren van een onveilige situatie of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor het voortduren van onveiligheid (plegerschap of slachtofferschap) in de toekomst. Er kan sprake zijn van een patroon van herhaald geweld, maar ook van permanente tekortkomingen in de geestelijke en/of lichamelijke verzorging van zorgafhankelijke kinderen en/of volwassenen. Structurele onveiligheid heeft schadelijke gevolgen door de herhaling van de feiten, de voortdurende dreiging en (emotionele) onveiligheid.

Vragen ter afweging

- Is er sprake van eerder (aangetoond) huiselijk geweld of kindermishandeling binnen het cliëntsysteem?
- Is er gedurende enkele weken of langer sprake van geweld of andere onveilige situaties tussen leden in een cliëntsysteem?
- Is er sprake van structurele, inadequate of inconsequente basiszorg (onderdak, kleding, voeding, persoonlijke spullen en speelgoed) door een onvoldoende of onregelmatig inkomen om hierin te voorzien?
- Ondergaan de kinderen of een kwetsbare volwassene structureel emotioneel en/of psychisch geweld, zoals: onvoldoende affectie, vernedering, voortdurend negatieve benadering, opsluiting, verbale intimidatie, ernstige strijd tussen ouders, kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld of bedreigingen?
- Is er sprake van (een vermoeden van) seksueel misbruik van minderjarige kinderen?
- Is er sprake van seksueel wervend gedrag door kinderen of ander nietleeftijdsadequaat seksueel gedrag?
- Zijn er seksuele of gewelddadige filmpjes van een kind in omloop die tegen zijn/haar wil zijn gemaakt en die leiden tot chantage en/of pesterijen?
- Is er sprake van dwangmatig controlerend geweld waarbij een van de partners intimidatie en controle uitoefent over de ander?
- Is er sprake van escalerend en zich herhalend geweld na een echtscheiding, bijvoorbeeld in de vorm van stalking door een van de expartners?
- Zijn de ouders onvoldoende in staat hun kinderen te beschermen tegen geweld, (seksueel of financieel) misbruik of uitbuiting door derden, of initiëren ze dit?
- Is er sprake van een patroon van geweld (gewelddspiraal), waarbij oplopende spanningen uitbarsten in geweld en de partners daarna proberen het weer goed te maken, tot de spanningen opnieuw oplopen?
- Is er sprake van psychische problematiek, verslavingsproblematiek, agressieproblematiek of andere problemen bij volwassenen die kunnen leiden tot een gewelddadige reactie naar andere leden in het cliëntsysteem bij oplopende spanning?

- Is er sprake van (zich herhalend) geweld in een cliëntsysteem dat zorg mijdt, veelvuldig verhuist of 'shopt' langs allerlei instellingen?
- Is er sprake van een overbelaste mantelzorger die gedurende langere tijd (enkele weken of langer) verbaal of lichamelijk geweld gebruikt tegenover de volwassene die zorgafhankelijk van hem of haar is?
- Is er sprake van financiële uitbuiting door een betrokkene/familie lid van een zorgafhankelijke volwassene?

Een vrouw van 19 jaar is in behandeling bij de GGZ voor angst- en suicidale klachten. Haar moeder ondersteunt de behandeling niet: ze wil haar dochter niet brengen naar de sessies en spreekt erg negatief over hulpverleners. De dochter durft niet zelf op de fiets te komen en er is geen geld om met de bus te gaan. De behandeling kent daardoor te weinig continuïteit en voortgang. De moeder is verbaal ondermijnd naar haar dochter die zeer afhankelijk van haar is.

Een jongen van 16 jaar woont bij zijn ouders. In het weekend gaat hij naar een pleeggezin. Zijn moeder heeft angsten, pleinvrees en is recent behandeld voor kanker. Zijn vader heeft MS en verplaatst zich in een rolstoel. De jongen is gediagnosticeerd met ADHD, heeft dyslexie en hij is sociaal jonger dan zijn kalenderleeftijd. Het gezin heeft al vele behandelingen en hulp gehad. De jongen lijkt af te glijden: hij blowt, doet wat hij wil, heeft de verkeerde vrienden en spijbelt. Zijn ouders verliezen de grip op hem. Hij wordt steeds vaker agressief naar hen (schelden, dreigen met slaan, duwen en schoppen van zijn vader).

Een weduwe van 68 woont intramuraal. Haar dochter regelt haar financiën. Zij komt regelmatig op bezoek en neemt dan de bankpas van haar moeder mee die ze aan haar zoon geeft voor wiet en cocaïne. De weduwe signaleert dat er regelmatig geld door een ander wordt opgenomen met haar bankpas. Ze is bang om de confrontatie aan te gaan met haar dochter en kleinzoon, zij zijn nog haar enige familieleden. Haar spaargeld is op en ze loopt achter met de maandelijkse eigen bijdrage voor het CAK. In het verleden hebben de financiële problemen geleid tot een huisuitzetting. De weduwe is nu dementerend en staat op de wachtlijst voor een longstay psychogeriatrische afdeling. De eigen bijdrage wordt echter nog steeds niet betaald. De betrokken maatschappelijk werker stelt aan de weduwe voor haar financiën te laten overgaan naar een bewindvoerder. Haar dochter uit nu dreigementen naar haar moeder, komt dagelijks langs en dwingt haar haar zakgeld af te staan.

Afweging

Ben ik in staat effectieve (passende) hulp te bieden of organiseren?

Binnen de mogelijkheden van het beroep, de eigen kennis en/ of deskundigheid, de organisatie waar hij werkt en persoonlijke omstandigheden weegt de professional of hij zichzelf voldoende in staat acht op dat moment te handelen naar de onveilige situatie of de vermoedens daarvan. Het is belangrijk na de melding in gezamenlijk overleg met Veilig Thuis te kijken welke hulp nodig is en wie wat kan bieden.

Vragen ter afweging

- Heeft de professional de mogelijkheid indien nodig het slachtoffer in veiligheid te brengen?
- Zijn er duidelijke afspraken over de veiligheid met het cliëntsysteem en de betrokken professionals te maken?
- Is er voldoende zicht op onveilige gebeurtenissen in het verleden?
- Voelt de professional zich voldoende deskundig en bekwaam om veiligheid te bewerkstelligen, al dan niet in samenwerking met anderen?
- Kan de professional de eventuele spanning die bij de situatie komt kijken hanteren?

Afweging

Werken de betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp?

De professionals schat in en monitort of zijn inzet tot beweging bij de betrokkenen leidt. En of hij in afstemming met andere betrokken professionals aan de slag kan.

Vragen ter afweging

- Zijn de betrokkenen, alle leden van het cliëntsysteem en het bredere netwerk van (informele) steunfiguren, bereid en in staat de voorgestelde hulp direct aan te gaan?
- Hebben alle betrokkenen en de betrokken professionals de focus op het stoppen van geweld en een (duurzaam) herstel van de veiligheid?

- Wordt er door alle betrokkenen gewerkt aan het herstel van directe veiligheid en het wegnemen van de oorzaken van het geweld?
- Is de hulp gericht op het versterken van de veerkracht en het herstel van de schade die is veroorzaakt door (de dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling bij de betrokkene(n)?
- Er is sprake van een gezamenlijke analyse en een risicogestuurd zorgen herstelplan met doelen en evaluatiemomenten? Is dit plan op maat gemaakt met alle betrokkenen van het gezin of huishouden, waarbij de doelen van begeleiding en/of hulpverlening helder zijn gesteld?
- Indien meerdere professionals betrokken zijn: zijn er voor iedereen bekende afspraken over samenwerking en casusregie op de veiligheid en de (en multidisciplinaire) hulpverlening?

Afweging

Leidt deze hulp tot duurzame veiligheid?

Een professional die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling weegt telkens af of de onveiligheid daadwerkelijk stopt of zich herhaalt, ondanks de aanwezigheid van een veiligheidsplan en zorg/herstelplan.

Vragen ter afweging

- Stopt het geweld niet binnen de verwachte termijn?
- Is de problematiek (nog) ernstiger dan verwacht?
- Worden de gestelde doelen niet behaald binnen de verwachte termijn?
- Loopt de uitvoering van het veiligheids- en/of hulpverleningsplan vast?
- Is er specifieke expertise nodig?

Een jongen van 17,5 jaar woont met zijn moeder en broer in een noodvoorziening. Zijn ouders zijn gescheiden nadat zijn moeder door een gokverslaving al haar geld en ook haar woning is kwijtgeraakt. Zijn vader woont elders. De jongen heeft suïcidale klachten en vertelt aan de hulpverlener dat hij seksueel misbruikt wordt door zijn broer. Hij wordt met spoed elders geplaatst. Daar gaat het echter alleen maar slechter met hem, hij wil terug naar zijn moeder. Dit gebeurt ook na enkele weken. Enkele weken later vertelt de jongen aan de hulpverlener opnieuw over een seksueel incident met zijn broer.